

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 16Csp/100/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217205353
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Monika Czafiková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2018:4217205353.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou Mgr. Monikou Czafikovou v právnej veci žalobcu: Alektum s.r.o., IČO: 44 721 587, so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, práv. zast.: Hudec, s.r.o., AK so sídlom Lazaretská 23, Bratislava, proti žalovanej: V. B., N.. XX.XX.XXXX, A. A. XXX, K., o zaplatenie 237,30 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 10.03.2017 doručenou súdu dňa 14.03.2017 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 237,30 eur s príslušenstvom.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je postupníkom pohľadávky od postupcu - OTP Banka Slovensko, a.s. Dňa 03.06.2010 uzavrela žalovaná s postupcom pohľadávky Zmluvu o rýchlom poistenom spotrebiteľskom úvere č.: XXXX XXXX XX T., na základe ktorej postupca pohľadávky poskytol žalovanej úver vo výške 513,00 eur. Žalovaná sa zmluvou zaviazala, že svoj peňažný záväzok voči postupcovi splní v 60 mesačných splátkach po 19,83 eur, ktoré mali trvať do 03.06.2015. Žalovaná si svoj zmluvný záväzok voči postupcovi pohľadávky nespĺnila riadne a včas a následne prestala splácať. Napriek viacerým následným urgenciám zo strany postupcu pohľadávky nenastalo dobrovoľné plnenie záväzku žalovanou. Postupca - OTP Banka Slovensko, a.s. sa rozhodol podľa článku VIII. bod 2, písm. j) zmluvy postúpiť záväzok žalovanej vrátane príslušenstva na žalobcu. Túto skutočnosť následne oznámil žalovanej. Žalobca sa následne pokúšal so žalovanou o mimosúdne riešenie vzniknutej situácie. Žalovaná na výzvy nereagovala. V tejto súvislosti mu vznikli dodatočné inkasné náklady vo výške 15,00 eur. Žalobca si žalobou uplatnil mesačné splátky až od 03.04.2014 do 03.06.2015. Vzhľadom na skutočnosť, že 17.01.2013 došlo k postúpeniu pohľadávky, žalobca si nemôže ďalej uplatniť bankové poplatky, preto si uplatnil len anuitnú splátku vo výške 15,82 eur. Spolu teda žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 237,30 eur, čo predstavuje 15 x 15,82 eur, spolu s úrokmi z omeškania a inkasnými nákladmi vo výške 15,00 eur.

3. Žalobca na preukázanie svojho nároku predložil listinné dôkazy, a to Zmluvu o poistenom rýchlom spotrebiteľskom úvere pre obyvateľstvo zo dňa 03.06.2010, Obchodné podmienky OTP Banky Slovensko, a.s. pre poskytovanie rýchlych spotrebných úverov pre obyvateľstvo, okamžitý (priebežný) výpis z účtu, Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 18.01.2013, Výzvu na zaplatenie dlhu zo dňa 23.01.2013, Platobnú upomienku zo dňa 06.02.2013, Výzvu na zaplatenie záväzku po lehote splatnosti zo dňa 31.12.2011 s fotokópiou neprevzatej zásielky.

4. Na základe výzvy súdu žalobca dňa 11.07.2017 doručil súdu podanie, v ktorom uviedol, že k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru nedošlo. Zmluvný vzťah nezanikol ani výpoveďou a ani odstúpením od zmluvy. Žalobca ďalej uviedol, že splatnosť celého úveru nebola v čase postúpenia pohľadávky podmienkou, keďže zo znenia ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že ak je dlžník v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, môže banka svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť (tým sa myslí celý záväzok ako taký, slová „pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku“ v zmysle výkladu vyjadrujú, že banka je oprávnená postúpiť v prípade, ak má dlžník viacero záväzkových vzťahov s jednou a tou istou bankou práve a iba ten konkrétny záväzok, v ktorom sa dlžník dostal do omeškania). Žalobca ďalej poukázal na článok „Postúpenie pohľadávok z pohľadu ochrany citlivých údajov, bankového tajomstva, povinnosti mlčanlivosti a ochrany spotrebiteľa“ od doc. JUDr. Kristiána Csacha, PhD., LL.M., ktorý priložil k svojmu podaniu ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Odo 1613/2005 zo dňa 29.04.2008.

5. Žalovaná sa k podanej žalobe, ani k predloženým dôkazom písomne nevyjadrila.

6. Keďže sa jedná o vec jednoduchého právneho posúdenia, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Rozsudok bol verejne vyhlásený bez nariadenia pojednávania v zmysle § 219 ods. 3 CSP. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu dňa 18.05.2018, sporové strany, resp. ich zástupcovia, na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobcom predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

7. Pôvodný veriteľ (OTB Banka Slovensko, a.s.) uzatvoril so žalovanou dňa 03.06.2010 Zmluvu o poistenom rýchlom spotrebiteľskom úvere pre obyvateľstvo, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 513,00 eur. Žalovaná sa zaviazala vrátiť poskytnuté finančné prostriedky v 60 mesačných splátkach po 15,82 eur. V zmluve bola dohodnutá pohyblivá úroková sadzba stanovená ako súčet základnej sadzby pre rýchle spotrebné úvery vo výške 7,5 % ročne a prirážky vo výške 20 % ročne, t.j. ku dňu uzavretia zmluvy spolu vo výške 27,5 %. RPMN bol dohodnutý na 48,00 %, priemerná hodnota RPMN bola 76,00 %, s dátumom splatnosti prvej splátky dňa 03.07.2010, dátumom splatnosti ďalších splátok 3. deň kalendárneho mesiaca a dátumom poslednej splátky 03.06.2015. Dňa 17.01.2013 právny predchodca žalobcu ako postupca uzavrel so žalobcom Zmluvu o postúpení pohľadávky, predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o rýchlom poistenom spotrebiteľskom úvere pre obyvateľstvo, z OTP Banka Slovensko, a.s. na žalobcu. Žalobca sa žalobou domáha zaplatenia mesačných splátok od 03.04.2014 do 03.06.2015. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru nedošlo.

8. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

9. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

10. Podľa § 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách účinného v čase postúpenia pohľadávky (ďalej len „zákon o bankách“) tento zákon upravuje niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, s organizáciou, riadením, podnikaním a so zánikom bánk so sídlom na území Slovenskej republiky a niektoré vzťahy súvisiace s pôsobením zahraničných bánk na území Slovenskej republiky na účel regulácie a kontroly bánk, pobočiek zahraničných bánk a iných subjektov s cieľom bezpečného fungovania bankového systému.

11. Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa

osobitného predpisu ani pravidiel pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

12. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

13. Súd sa v prvom rade zaoberal skúmaním aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si takýto hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), je imanentnou súčasťou súdneho konania (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

14. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z obsahu spisu je zrejmé, že postupca neukončil záväzkovoprávny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a žalovanou na strane druhej, nevyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, zmluvu nevypovedal, ani od nej neodstúpil. Žalobca netvrdil ani nepreukázal doklady, ktoré by preukázali ukončenie zmluvy zo strany právneho predchodcu žalobcu. K predčasnému ukončeniu zmluvy do dňa podania žaloby nedošlo.

15. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu súd zistil, že medzi žalovanou a právnym predchodcom žalobcu vznikol dňa 03.06.2010 záväzkový vzťah uzatvorením Zmluvy o poistenom rýchlom spotrebiteľskom úvere pre obyvateľstvo, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 513,00 eur, ktorý mala splácať v 60 pravidelných mesačných splátkach po 15,82 eur mesačne k 3. dňu v mesiaci so splatnosťou 1. splátky dňa 03.07.2010 a konečnou splatnosťou úveru dňa 03.06.2015. Pohľadávku z tohto úveru OTP Banka Slovensko, a. s. postúpila žalobcovi zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.01.2013. Podľa článku VI. bod 1 písm. a) Obchodných podmienok za podstatné porušenie zmluvných povinností dlžníka sa považuje ak dlžník neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti. Podľa bodu 2 tohto článku zmluvy pri podstatnom porušení zmluvných povinností je banka oprávnená vypovedať čerpanie úveru, vyhlásiť úver (alebo jeho časť) za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorazovo pred termínom splatnosti, odstúpiť od Zmluvy o úvere. Právny predchodca žalobcu nevyužil ani jednu z týchto možností a pohľadávku postúpil žalobcovi bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. bez toho, aby zmluvný vzťah zanikol výpoveďou zmluvy o úvere alebo odstúpením od nej. Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou zmluvy o úvere, resp. odstúpením od nej, nie je možné urobiť záver o tom, že úver s úrokmi z neho bol splatný. Splatnými sa do tej doby mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bola žalovaná v omeškaní. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) uvádza, že v odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Pokiaľ právny predchodca žalobcu postúpil zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.01.2013 pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupoval v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ku dňu postúpenia pohľadávky totiž nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), právny predchodca žalobcu preto nebol oprávnený postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 17.01.2013 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a žalobcovi v predmetnom konaní chýba aktívna vecná legitímácia. Na neplatnosť zmluvy bol pritom súd povinný prihliadnuť ex offo, keďže pokiaľ súdna prax (R 4/2008) už

v minulosti ustálila, že zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá v rozpore s ustanovením § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom) je absolútne neplatným právnym úkonom (§ 39 OZ), tak takýto záver platí o to viac, ak postúpenie pohľadávky odporuje zákonu, na ktorého dodržiavanie sa zmluvné strany dôvodne pri uzatváraní zmluvy o peňažnom záväzku spoliehali. V súvislosti so záverom súdu o absencii aktívnej legitímácie žalobcu v konaní súd poukazuje napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017, na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/290/2017, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/581/2016, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/313/2017, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/80/2017, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/108/2017.

16. Súd na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobe z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu nie je možné vyhovieť, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaná bola v konaní úspešná v celom rozsahu, preto jej vznikol nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Keďže však žalovanej preukázateľne žiadne trovy konania (majúce sa nahradiť) nevznikli, súd rozhodol tak, že jej náhradu trov konania nepriznal. V súvislosti s interpretáciou zákonného ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 CSP súd poznamenáva, že dvojfázové rozhodovanie o trovách konania v zmysle tohto ustanovenia, predpokladajúce prvé rozhodnutie len o nároku na náhradu trov konania v rámci konečného rozhodnutia vo veci a druhé rozhodnutie súdu o výške náhrady trov konania, má zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu a naopak, takýto zmysel stráca, ak žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania (jedna preto, že ju na to neopravňuje výsledok konania a druhá preto, že tu buď niet trov majúcich sa nahradiť alebo sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce nepriznanie náhrady trov konania).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Komárno.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Ak zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje osobitné náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutia považuje za nesprávne (odvolacie dôvody, a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok, nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho posúdenia veci (365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok.